

Nové programovacie obdobie: priority podpory a riešenia krízových situácií

Ing. Jozef Šumichrast, PhD.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

Kde sme?

Základný prehľad aktuálnych priamych podpôr:

1. zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF)

- Základná podpora príjmu v záujme udržateľnosti (BISS),
- Komplementárna redistributívna podpora príjmu v záujme udržateľnosti,
- Komplementárna podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov
- Podpora formou celofarmovej eko-schémy,
- Podpora na zlepšenie životných podmienok zvierat podporou pastevného chovu (podpora pastevného chovu),
- Platba na pestovanie vybraných druhov bielkovinových plodín (podpora na bielkovinovú plodinu),
- Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka (podpora na mlieko),
- Platba na ovce a kozy (podpora na ovce a kozy),
- Platba na pestovanie chmeľu (podpora na chmeľ),
- Platba na pestovanie cukrovej repy (podpora na cukrovú repu)
- Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia (podpora na ovocie),
- Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny (podpora na zeleninu).

Základný prehľad aktuálnych priamych podpôr:

- **2. zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)**

Podpory v súvislosti s opatreniami programu rozvoja vidieka

- pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami,
- v rámci sústavy Natura 2000 na trvalom tavnom poraste,
- v rámci sústavy Natura na lesnom pozemku,
- na chov a udržanie ohrozených plemien hospodárskych zvierat,
- **na dobré životné podmienky zvierat,**
- na precízne hnojenie orných pôd pri ochrane vodných zdrojov,
- na šetrné hospodárenie na ornej pôde, v ovocných sadoch a vo vinohradoch,
- na ochranu a zachovanie biodiverzity,
- na zatrávňovanie podmáčanej ornej pôdy,
- na ekologické poľnohospodárstvo,
- na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov,
- na založenie agrolesníckeho systému na poľnohospodárskej ploche a na ochranu a údržbu drevín založeného agrolesníckeho systému,
- na založenie líniových vegetačných prvkov a na ochranu a údržbu drevín v rámci založeného líniového vegetačného prvku,
- na zalesňovanie ornej pôdy a na ochranu a údržbu drevín v rámci zalesnenej pôdy.

ošípané – mangalica

- **Podpora na dobré životné podmienky zvierat** podľa § 1 písmena e) nariadenia vlády SR č. [3/2023](#) Z.z. zahŕňa tieto operácie:
  - zlepšenie podmienok ustajnenia dojníc,
  - zlepšenie podmienok ustajnenia oviec a kôz,
  - vzdanie sa skorého odstavu jahniat a kozliat od oviec a kôz,
  - používanie natívneho mlieka vo výžive teliat,
  - zlepšenie životných podmienok v chove hydiny,
  - **zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení,**
  - **zlepšenie ustajňovacích podmienok výkrmových ošípaných,**
  - **zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných.**

- **Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok po narodení**

Na účel operácie podľa § 12 písm. f) je prasnicou samica ošípanej po prvom oprasení a prasničkou samica ošípanej po dosiahnutí pohlavnej dospelosti po pripustení pred prvým oprasením s hmotnosťou nad 50 kg. Podpora na operáciu podľa sa poskytuje, ak stav prasníc a pripustených prasničiek k 31. máju roku podania žiadosti dosahuje najmenej päť dobytčích jednotiek.

- **Zlepšenie ustajňovacích podmienok výkrmových ošípaných**

Podpora na operáciu podľa § 12 písm. g) sa poskytuje, ak stav odchovaných výkrmových ošípaných dosahuje najmenej desať dobytčích jednotiek.

- **Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných**

Podpora na operáciu podľa § 12 písm. h) sa poskytuje, ak stav odchovaných výkrmových ošípaných dosahuje najmenej desať dobytčích jednotiek.

70.11 - Podpora dobrých životných podmienok zvierat

Kód intervencie (členský štát)	70.11
Názov intervencie	Podpora dobrých životných podmienok zvierat
Typ intervencie	ENVCLIM(70) – Environmentálne, klimatické a iné záväzky týkajúce sa hospodárenia
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.18. Počet dobytčích jednotiek (DJ), na ktoré sa vypláca podpora na dobré životné podmienky zvierat, zdravie zvierat alebo posilnené opatrenia v oblasti biologickej bezpečnosti
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

70.11.07 - Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok 157 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu zvierat v koterci tak, aby plocha pripadajúca na 1 prasnicu, príp. prasnú prasničku bola vyššia ako štandard o 10 %, čo spôsobuje nižší počet odchovaných odstavčiat na ustajňovacie miesto. Výška podpory je vypočítaná aj na základe úspešného príjmu zo zníženia počtu oprasení odloženým odstavom.

70.11.08 - Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných 96 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu výkrmových ošípaných na plochu tak, aby plocha pripadajúca na 1 výkrmovú ošípanú bola vyššia o 15 % ako štandard a tým je spojená menšia produkcia prírastku na danej ploche.

70.11.10 - Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných

Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných 128 EUR/ DJ je platba vypočítaná na základe zníženia počtu výkrmových ošípaných na plochu tak, aby plocha pripadajúca na 1 výkrmovú ošípanú bola vyššia o 20 % ako štandard a tým je spojená menšia produkcia prírastku na danej ploche.

Zlepšenie životných podmienok prasničiek, prasníc a prasiatok 157 EUR/ DJ,
Zlepšenie ustajňovacej pohody výkrmových ošípaných 96 EUR/ DJ,
Zvýšenie plochy vo výkrme ošípaných 128 EUR/DJ

SPOLU	O.18 (jednotka: Dobyťcie jednotky)		316 306,00	316 306,00	316 306,00	316 306,00	316 306,00		Súčet: 1 581 530,00 Max.: 316 306,00
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové verejné výdavky v EUR)		46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00	46 410 000,00		232 050 000,0 0
	Ročná orientačná finančná alokácia (príspevok Únie v EUR)		29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00	29 410 017,00		147 050 085,0 0

73.04 - Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch

Kód intervencie (členský štát)	73.04
Názov intervencie	Produktívne investície v poľnohospodárskych podnikoch
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

Oprávnené investície:

1. Investície v poľnohospodárskej prvovýrobe určené na pestovanie špeciálnych plodín a iných plodín náročných na prácu **a súvisiace s chovom hospodárskych zvierat vrátane investícií zameraných na prevenciu, kontrolu a eradikáciu afrického moru ošipaných:**

1. výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, prípadne obstaranie stavieb/objektov na poľnohospodársku produkciu, t.j. stavby/objekty určené na pestovanie, skladovanie a pozberovú úpravu alebo na chov a na činnosti v poľnohospodárskom podniku priamo určené na pestovanie alebo chov;

2. obstaranie techniky a technológií, vybavenia skladov vrátane pozberovej úpravy a manipulačných hál, t.j. hnutelné veci určené na pestovanie, skladovanie a pozberovú úpravu alebo chov a na činnosti v poľnohospodárskom podniku priamo určené na pestovanie alebo chov.

73.06 - Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov

Kód intervencie (členský štát)	73.06
Názov intervencie	Investície na zlepšenie vertikálnej spolupráce prvovýrobcov a spracovateľov
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.24. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície mimo poľnohospodárskeho podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Nie Systém rabatov ekoschémy: Iniciatíva LEADER: Nie

73.08 - Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku

Kód intervencie (členský štát)	73.08
Názov intervencie	Investície v poľnohospodárskych podnikoch na zníženie emisií skleníkových plynov a amoniaku
Typ intervencie	INVEST(73-74) – Investície vrátane investícií do zavlažovania
Spoločný ukazovateľ výstupu	O.20. Počet operácií alebo jednotiek s podporou na produktívne investície v poľnohospodárskom podniku
Príspevok na požiadavku účelového vyčlenenia na	Generačná obnova: Nie Životné prostredie: Áno Systém rabatov ekoschémy: Nie Iniciatíva LEADER: Nie

67.5 - sektor Bravčové mäso: navýšenie finančnej alokácie pre sektor Bravčové mäso vo finančných rokoch 2027 a 2028.

Odôvodnenia zmeny

Podľa článku 88(6) nariadenia 2021/2115 môžu členské štáty rozhodnúť o použití 3 % svojich alokácií na priame platby na typy intervencií v iných sektoroch.

Podľa článku 3(4) DNK 2023/370 sa takáto žiadosť o zmenu predloží Komisii najneskôr 31. mája 2025.

Očakávané účinky zmeny

Vo finančných rokoch 2027 a 2028 sa v sektore Bravčové mäso zvýši ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR - podpora).

Vplyv zmeny na ciele a ukazovatele

Bez vplyvu na zmenu cieľov a ukazovateľov.

Vplyv zmeny na finančný plán

Áno - navýšenie objemu finančných prostriedkov do iných sektorov na 3 % vo finančných rokoch 2027 a 2028.

Pre finančný rok 2027: navýšenie o 1 474 092 EUR.

Celková ročná alokácia: 2 395 074 EUR.

SK

49

SK

Pre finančný rok 2028: navýšenie o 1 474 092 EUR.

Celková ročná alokácia: 2 395 074 EUR.

Plánované jednotkové sumy – vymedzenie

Plánovaná jednotková suma	Typ plánovanej jednotkovej sumy	Región (regióny)	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
67.5 - Bravčové mäso	Priemerná		R.10; R.11; R.9

Opis

67.5 - Bravčové mäso

V sektore bravčového mäsa je plánovaná jednotková suma stanovená na úrovni operačných programov. Pri určovaní jednotkovej sumy sa vychádzalo zo záväznej alokácie finančných prostriedkov z priamych platieb na typy intervencií v iných sektoroch na konkrétne finančné roky. Následne bola finančná alokácia z priamych platieb rozdelená medzi iné sektory (zemiaky, mlieko a mliečne výrobky, bravčové mäso, ovčie a kozie mäso). Jednotková suma bola stanovená ako pomer finančnej alokácie na sektor bravčového mäsa po prerozdelení finančnej alokácie z priamych platieb medzi jednotlivé sektory a odhadovaný počet organizácií výrobcov s operačným programom. Nakoľko ide o sektor bez organizácií výrobcov a operačných programov nebolo možné vychádzať z konkrétnych údajov o operačných fondoch z predchádzajúcich období.

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
67.5 - Bravčové mäso	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	88 824,00	203 925,00	330 681,00	306 994,00	306 994,00	
	O.35 (jednotka: Operačné programy)	1,00	2,00	2,00	3,00	3,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	88 824,00	407 850,00	661 362,00	920 982,00	920 982,00	3 000 000,00

Regióny	Ukazovateľ (ukazovatele) výsledkov
	R.10; R.11; R.9

V sektore bravčového mäsa je plánovaná jednotková suma stanovená na úrovni operačných programov. Pri určovaní jednotkovej sumy sa vychádzalo zo záväznej alokácie finančných prostriedkov z priamych platieb na typy intervencií v iných sektoroch na konkrétne finančné roky. Následne bola finančná alokácia z priamych platieb rozdelená medzi iné sektory (zemiaky, mlieko a mliečne výrobky, bravčové mäso, ovčie a kozie mäso). Jednotková suma bola stanovená ako pomer finančnej alokácie na sektor bravčového mäsa po prerozdelení finančnej alokácie z priamych platieb medzi jednotlivé sektory a odhadovaný počet organizácií výrobcov s operačným programom. Nakoľko ide o sektor bez organizácií výrobcov a operačných programov nebolo možné vychádzať z konkrétnych údajov o operačných fondoch z predchádzajúcich období.

Plánované jednotkové sumy – finančná tabuľka s výstupom

Plánovaná jednotková suma	Finančný rok	2024	2025	2026	2027	2028	Spolu za 2024 – 2028
67.5 - Bravčové mäso	Plánovaná jednotková suma (celkové výdavky Únie v EUR)	88 824,00	203 925,00	330 681,00	798 358,00	798 358,00	
	O.35 (jednotka: Operačné programy)	1,00	2,00	2,00	3,00	3,00	
	Ročná orientačná finančná alokácia (celkové výdavky Únie v EUR)	88 824,00	407 850,00	661 362,00	2 395 074,00	2 395 074,00	5 948 184,00

5. modifikácia SP SPP bola schválená 11.12.2025 – Strategický plán SPP vo výslednom znení po každej modifikácii je zverejnený na stránke MPRV SR.

6. modifikácia bola odoslaná EK prostredníctvom systému SFC na schválenie 5.1.2026 - schválená bude do troch mesiacov.

V tomto roku je na základe nariadenia (EÚ) 2021/2115 možné predložiť EK na schválenie ešte 1 modifikáciu, 7. modifikácia bude pravdepodobne pripravená na schválenie koncom leta, v SFC systéme bude otvorená na vkladanie zmien hneď po schválení 6. modifikácie SP SPP.

Notifikácie a modifikácie SP SPP:

S cieľom EK zjednodušiť legislatívne pravidlá týkajúce sa okrem iného schvaľovania zmien v SP SPP boloschválenie nariadenie omnibus III - NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2025/2649 z 19. decembra 2025, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/2115, pokiaľ ide o systém kondicionality, typy intervencií vo forme priamych platieb, typy intervencií v určitých sektoroch a rozvoj vidieka a výročné správy o výkonnosti, a nariadenie (EÚ) 2021/2116, pokiaľ ide o pozastavenie platieb, výročné schvaľovanie výkonnosti a kontroly a sankcie.

Zmeny SP SPP bude možné vykonávať 2 spôsobmi:

v prípade závažnejších zmien, ktoré majú dopad na špecifické ciele, ukazovatele alebo plán financovania pôjde o **tzv. žiadosti o strategické zmeny alebo modifikácie**.

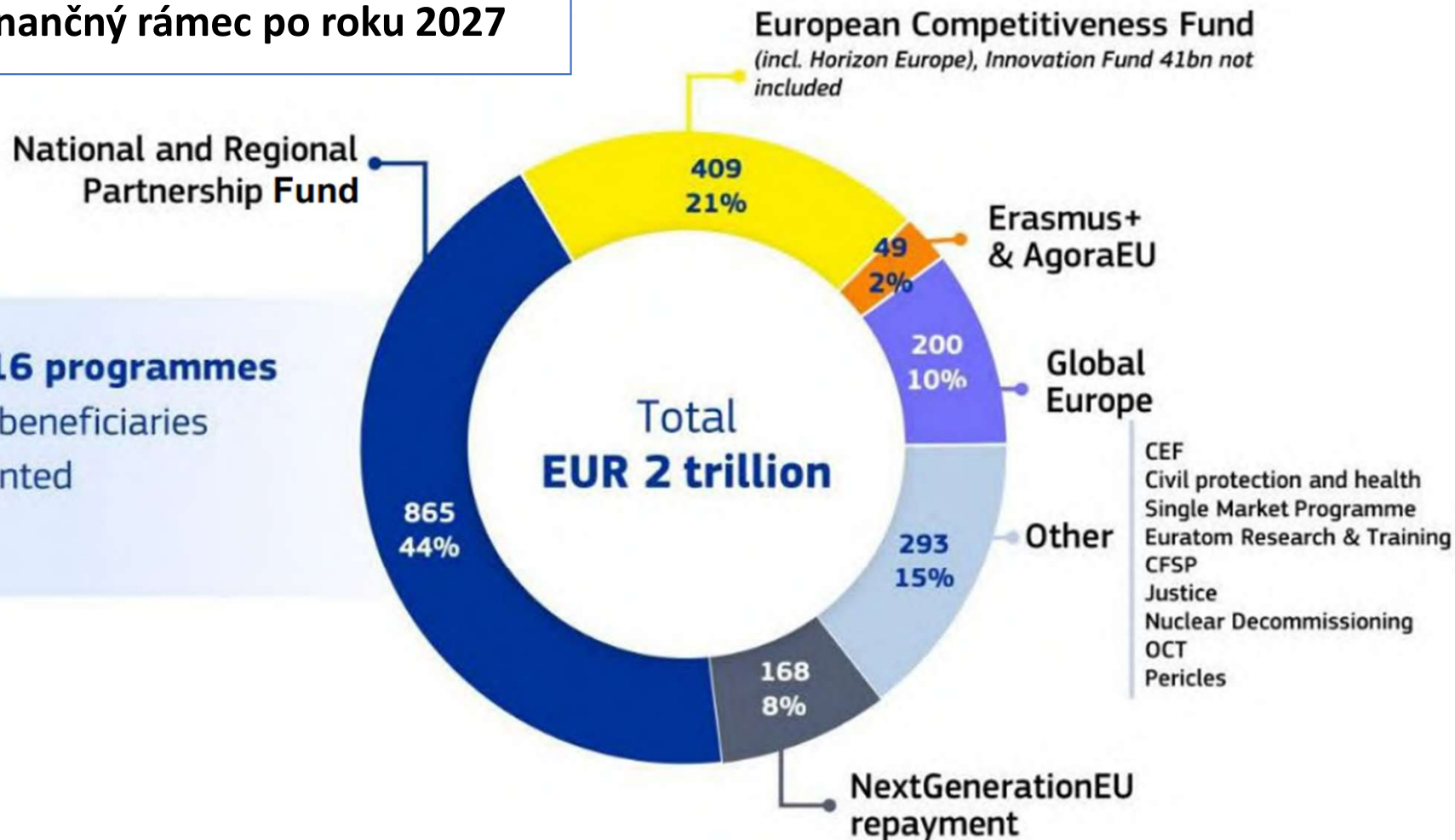
V prípade, že sa zmeny nebudú týkať závažnejších zmien SP SPP pôjde o tzv. oznámenia o iných zmenách podľa čl. 119 (9) nariadenia (EÚ) 2021/2115 **alebo notifikácie**. Notifikácie možno zasielať EK kedykoľvek a v množstve v akom ČŠ rozhodne, ideálne je, aby boli predkonzultované s EK ešte pred konzultačným procesom cez Monitorovací výbor pre SP SPP 2023-2027 (MV SR). Aktuálne konzultácia a pripomienkovanie členmi MV SR trvá 10 pracovných dní ale po schválení sekundárnej legislatívy EÚ (prijatie delegovaného aktu) riadiaci orgán pre SP SPP, sekcia rozvoja vidieka a priamych platieb (S600) MPRV SR má záujem o predloženie návrhu na skrátenie konzultačného procesu na 5 pracovných dní pre notifikácie. Notifikačné zmeny môžu byť schvaľované priebežne.

Kam sa chceme dostať?

- **Väčšia flexibilita rozpočtu** – potreba rýchlej reakcie na neočakávané zmeny a nové priority.
- **Jednoduchšie a prehľadnejšie finančné programy EÚ** – jednoduchší proces získania podpory.
- **Rozpočet prispôsobený miestnym potrebám** – zabezpečenie cielenejšej podpory.
- **Silný impulz pre konkurencieschopnosť** – podpora strategickej autonómie EÚ.
- **Zníženie administratívnej záťaže** – jednoduchšie pravidlá a postupy pre efektívnejšie čerpanie prostriedkov a menšiu byrokráciu pre podniky aj verejný sektor.

Viacročný finančný rámec po roku 2027

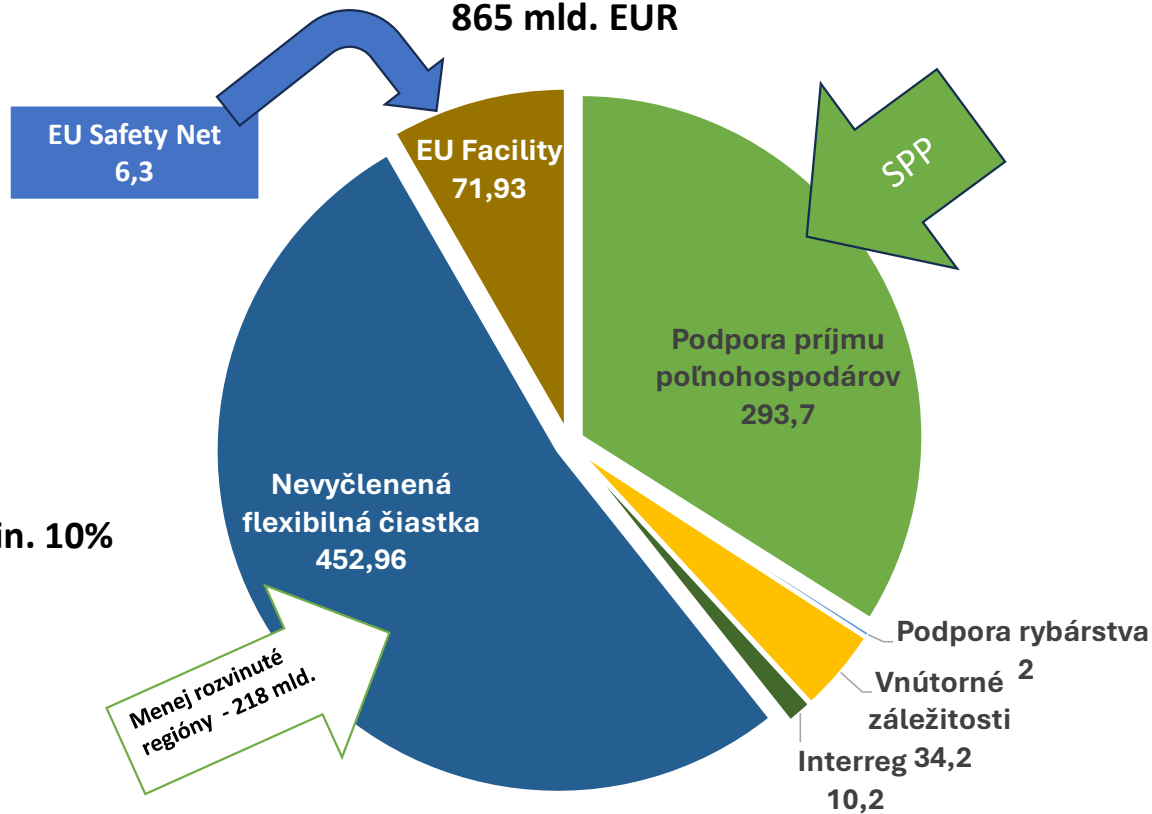
- From 52 to **16 programmes**
- **Simpler** for beneficiaries
- **Results** oriented
- More **agile**

Národný regionálny partnerský fond

Hlavné finančné prvky

NRP fond
865 mld. EUR

Klimatický cieľ – **43%**
Sociálny cieľ – **14%**
Cieľ pre rozvoj vidieka – **min. 10%**

Národný a regionálny partnerský fond (NRPF) nahradí:

- Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) a
- Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)

Jeden spoločný fond a strategický plán pre: SPP, Regionálny rozvoj, Sociálny fond, Kohézny fond, Ryby, Bezpečnosť a migrácia a Sociálno klimatický fond

2028 – 2034 rozpočet SPP súčasťou NRPF

MPRV SR spolurozhoduje o rozpočte s Komisiou

Vláda SR rozhoduje o presune z NRPP do SPP

Vláda SR rozhoduje o dofinancovaní – národný príspevok

Vláda SR (MF) rozhoduje o dofinancovaní

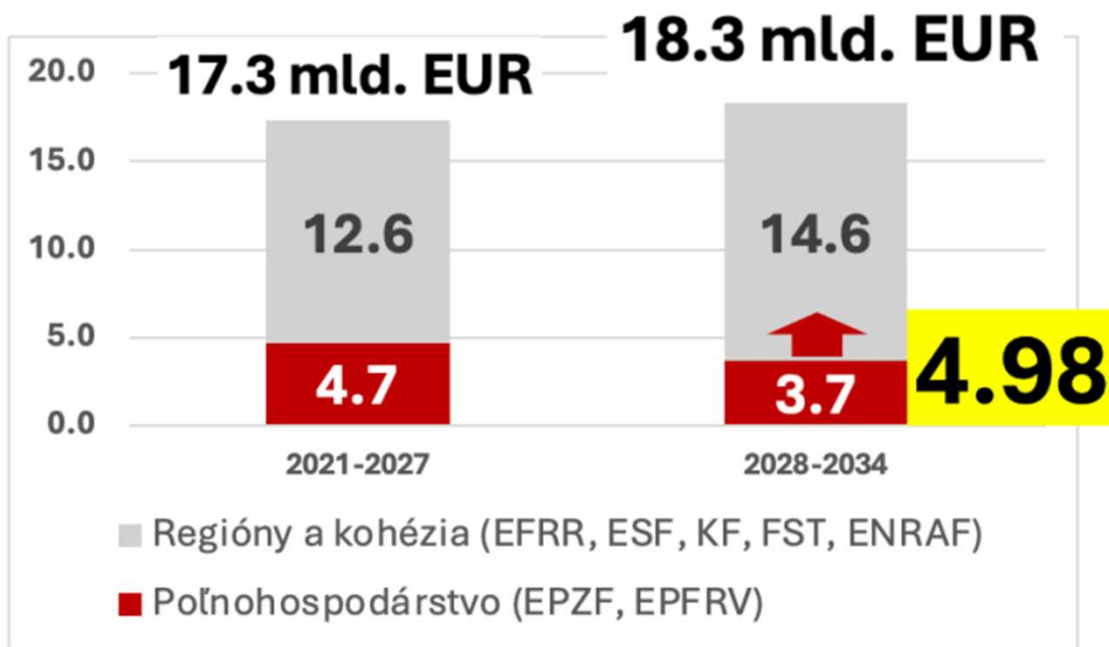
- 36,9% 2023 – 2027

- 25,9% 2014 – 2020

Konzistentnosť a obsahová prepojenosť 3 národných dokumentov:

- ✓ **Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do r. 2040 – Slovensko 2040**
- ✓ **Investičný plán Slovensko**
- ✓ **Národný a regionálny partnerský plán 2028-2034**

Zdroj: [EK](#), [VFR](#), Plán Slovensko, vlastné prepočty

Z NRPP do SPP je možné presunúť:
+1,28 mld EUR, (+183 mil. EUR ročne)

- 183 mil. EUR ročne môžeme presunúť – pravidlá to umožňujú, treba však zdôvodnenie
- SR musí z NRPP (mimo SPP) vyčleniť 10% na rozvoj vidieka, to je +208 mil. EUR ročne
- Časť rozpočtu je viazaná na plnenie kritérií a môže sa uvoľniť až po revízii v roku 2031 - Ale ak sa zdroje presunú do SPP, môžu sa 2/3 programovať od 2028, pre Slovensko +200 mil. EUR ročne (reakcia EK na Mercosur)

Aktuálne navrhovaná národná obálka pre Slovensko

19,9 mld. EUR v nej sú vyčlenené tieto minimálne garantované sumy:

- Menej rozvinuté regióny – 10,25 mld. EUR
- **Podpora príjmu poľnohospodárov (SPP) – 3,73 mld. EUR**
- **Rybné hospodárstvo – 6 mil. EUR**
- Sociálno-klimatický fond – 1,2 mld. EUR
- Fondy vnútornej bezpečnosti – 400 mil. EUR
- Interreg (2,8 % z EU27 alokácie) – 287 mil. EUR
- **„Voľná“ alokácia - 4,02 mld. EUR**

Dopady návrhu na SPP

- **SPP** sa začleňuje do **Národného regionálneho partnerského fondu**.
- Členské štáty budú povinné vypracovať ich **národné plány**.
- Tradičná **dvojpilierová štruktúra zaniká**.
- Na podporu príjmu poľnohospodárov bude **vyčlenená garantovaná alokácia**.
- **Viacere bývalé intervencie rozvoja vidieka** strácajú vyhradené zdroje.
- Na národnej úrovni sa **o nevyčlenené zdroje sa bude uchádzať niekoľko sektorových politík**.
- Vyplácanie zdrojov EÚ bude **podmienené dosahovaním stanovených míľnikov**.
- **Navyšuje sa rozpočet pre poľnohospodársku rezervu (900 mil. EUR/ročne)**, v prípade narušenia trhu.

Implementácia

- Komisia počas roku 2026 pripraví **špecifické odporúčania** pre členské štáty, zamerané aj na **poľnohospodárstvo**.
- Členské štáty aj v súlade s nimi do 31. januára 2028 predložia Komisii svoje **národné plány**.
- Národný plán bude obsahovať **samostatnú poľnohospodársku kapitolu**.
- Komisia **do 4 mesiacov od predloženia** národného plánu posúdi a v spolupráci s Radou prípadne schváli národný plán.

Komisia 16. júla 2025 zverejnila niekoľko nariadení k budúcemu programovému obdobiu na roky 2028 a 2034, týkajú sa tviacročného finančného rámca. Predložené nariadenia patria v SR do kompetencie niekoľkých rezortov. MZVaEZ SR má v kompetencii nariadenie o viacročnom finančnom rámci. Nariadenia o výkonnosti a zriadenie Európskeho fondu pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na roky 2028-2034 zastrešuje MIRRI SR. Európsky fond konkurencieschopnosti bude investovať do strategických technológií, podporu zameria na štyri oblasti: čistý prechod a dekarbonizáciu; digitálny prechod; zdravotníctvo, biotechnológie, poľnohospodárstvo a bioekonomika; obrana a priestor je v gescii MH SR.

V kompetencii MPRV SR sú 2 nariadenia: NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa stanovujú podmienky pre vykonávanie podpory Únie pre spoločnú poľnohospodársku politiku na obdobie rokov 2028 až 2034 (S600) a Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú podmienky pre vykonávanie podpory Únie pre spoločnú poľnohospodársku politiku (S500). Diskusia o predložených návrhoch prebieha na Pracovných skupinách Rady EÚ, kde ČŠ majú možnosť komunikovať svoje pripomienky.

Podpora príjmu (12 typov podpôr) - na tieto podpory je určených 533 mil. EUR ročne

Intervencie SPP od roku 2028 týkajúce sa podpory príjmu bez spolufinancovania ŠR zabezpečené vo finančnej obálke SPP

- a) degresívna podpora príjmu na plochu – DABIS (Degressive Area Based Income Support);
- b) viazaná podpora príjmu;
- c) osobitná platba na bavlnu;
- g) platba malým poľnohospodárom;

DABIS

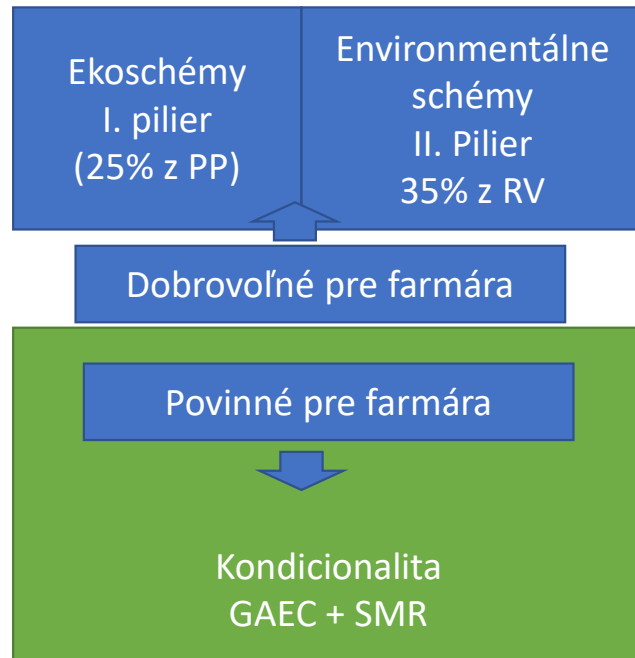
- a) Platba na oprávnený hektár sa diferencuje podľa skupín poľnohospodárov alebo geografických oblastí na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií, ktoré zdefinuje ČŠ (napr. pestovatelia zemiakov, živočíšna výroba a pod.).
- b) DABIS: Nahradzuje: priame platby (BISS), komplementárnu redistributívnu platbu (CRISS) a podporu mladých poľnohospodárov (CISYF)
- c) ČŠ sa zameriavajú na tých, ktorí podporu najviac potrebujú. Platby môžu mať formu aj ročných jednorazových platieb, ktoré čiastočne alebo úplne nahradia podporu príjmu na plochu.
- d) Priemerná plánovaná pomoc na hektár nesmie byť nižšia ako 130 EUR/ha a vyššia ako 240 EUR/ha.
- e) Zatiaľ bez odpočítateľných nákladov, napr. mzdy
- f) Zníženie o 25 % nad 20 000 EUR,
Zníženie o 50 % nad 50 000 EUR
Zníženie o 75 % nad 75 000 EUR.
Maximálna podpora 100 000 EUR na KUV.

Viazaná podpora príjmu

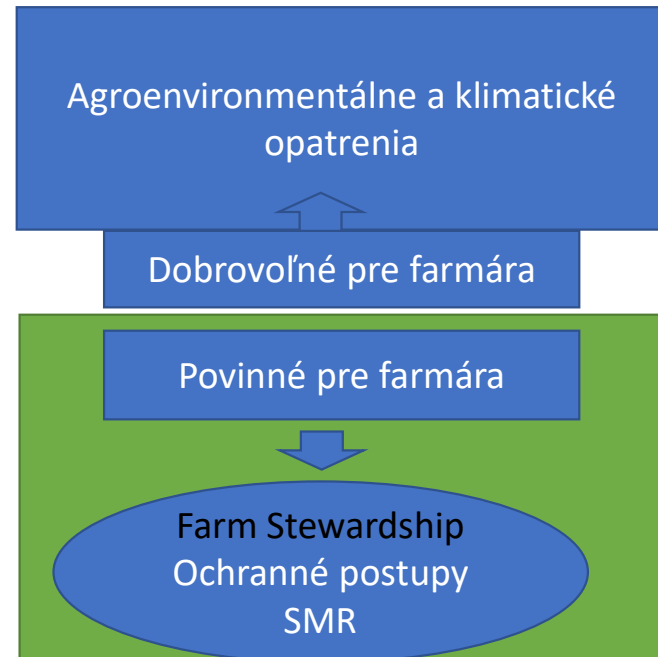
- ČŠ poskytujú viazanú podporu príjmu poľnohospodárom v konkrétnych odvetviach poľnohospodárstva a na konkrétne výrobky, vymedzené v súlade s prílohou I k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013, alebo na konkrétne typy hospodárenia v nich, ktoré čelia ťažkostiam a sú dôležité zo sociálno-ekonomických alebo environmentálnych dôvodov.
- Podpora sa neposkytuje v odvetví tabaku a v odvetví vinohradníctva a vinárstva.
- Má formu ročnej platby na oprávnený hektár alebo na zviera alebo ekvivalent zvieratá.
- Podpora poskytovaná ako platba na zviera sa obmedzuje na odvetvia hovädzieho a teľacieho mäsa, mlieka a mliečnych výrobkov, ovčieho a kozieho mäsa, včelárskych výrobkov (nové) a priadky morušovej.
- Rozpočet najviac 20 % z rozpočtu na:
  1. Degresívna podpora príjmu na plochu
  2. AEKO (ek. poľ., šetrné postupy, precízne hnojenie, LEKS, **animal welfare**, ...)
  3. Platba malým poľnohospodárom
- **Doteraz rozpočet cca 60 mil. EUR ročne. Aby platby neklesli, musí sa na tri podpory minúť 300 mil. EUR ročne pri 20% alebo 240 mil. EUR ročne pri 25%.**
- Finančný príspevok na intervencie viazanej podpory príjmu je obmedzený na maximálne 20 % (teraz 13%) príspevku Únie stanoveného ČŠ v pláne NRP na intervencie pre podporu príjmu. Tento percentuálny podiel sa môže zvýšiť najviac o 5 percentuálnych bodov (teraz o 2 %) na bielkovinové plodiny, **poľnohospodárom, ktorí kombinujú rastlinnú a živočíšnu výrobu**, alebo poľnohospodárskym oblastiam, ktorým hrozí ukončenie výroby – najmä regióny hraničiace s Ukrajinou.

Nová zelená architektúra

Súčasnosť

Budúcnosť

- Pojem „Farm stewardship“ /zodpovedné hospodárenie by mal nahradiť po zrušení GAEC
- “Neprinášajú nič nové, naopak výrazné zjednodušenie.”
- Členské štáty si stanovujú pravidlá so zreteľom na klimatické, geografické a výrobné špecifiká štátu.
- Poľnohospodári budú finančne kompenzovaní za plnenie stanovených podmienok a nebudú sankcionovaní.
- Sociálna kondicionalita zostáva.
- Aj oblasť dobré životné podmienky zvierat!

Dobré životné podmienky zvierat	dobré životné podmienky zvierat	SMR 9	smernica rady 2008/119/ES ⁷ : články 3 a 4
		SMR 10	smernica rady 2008/120/ES ⁸ : články 3 a 4
		SMR 11	smernica rady 98/58/ES ⁹ : článok 4

Intervencie SPP od roku 2028 týkajúce sa podpory príjmu v znevýhodnených oblastiach a so spolufinancovaním ŠR vo výške 30% zabezpečené vo finančnej obálke SPP

- d) platba na prírodné alebo iné osobitné obmedzenia jednotlivých oblastí – ANC;
- e) podpora v dôsledku znevýhodnení vyplývajúcich z určitých povinných požiadaviek a
- f) agroenvironmentálne opatrenia a opatrenia v oblasti klímy – vrátane ekoschém so spolufinancovaním ŠR vo výške 30 %.

Ostatné intervencií SPP od roku 2028 so spolufinancovaním ŠR zabezpečené vo finančnej obálke SPP

- h) podpora na nástroje na riadenie rizika;
- i) podpora investícií pre poľnohospodárov a vlastníkov lesov – samostatní spracovatelia sú vylúčení – budú podporení v oblasti konkurencieschopnosť;
- j) podpora na začatie činnosti mladých a nových poľnohospodárov, zakladanie startupov na vidieku a rozvoj malých podnikov;
- k) podpora na službu výpomoci pre poľnohospodárske podniky (preplácanie PN, materskej, OČR) a
- r) SOT – zavedenie spolufinancovania ŠR vo výške 30%.

S výhradou dodržania článku 20 ods. 4 sa finančná pomoc Únie, ktorá sa má poskytnúť uznaným organizáciám výrobcov, združeniam organizácií výrobcov alebo identifikovaným skupinám výrobcov, ktoré vykonávajú intervencie v určitých odvetviach podľa článku 31 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, obmedzuje na:

- a) 4,1 % hodnoty predávanej produkcie každej organizácie výrobcov;
- b) 4,5 % hodnoty predávanej produkcie každého združenia organizácií výrobcov;
- c) 5 % hodnoty predávanej produkcie každej nadnárodnej organizácie výrobcov alebo nadnárodného združenia organizácií výrobcov.

Uvedené limity sa môžu zvýšiť o 0,5 percentuálneho bodu, ak operačný program zahŕňa jednu alebo viacero intervencií spojených s generačnou obnovou, výskumom a inováciami, riadením rizík alebo so životným prostredím a s klímou za predpokladu, že suma presahujúca príslušný percentuálny podiel stanovený v prvom pododseku písm. a), b) alebo c) sa použije výlučne na financovanie výdavkov súvisiacich s vykonávaním týchto intervencií.

Článok 38

Krízové platby poľnohospodárom v dôsledku prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí a katastrofických udalostí

1. Členské štáty môžu poskytovať krízové platby poľnohospodárom, ktorí sú zasiahnutí prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami alebo katastrofickými udalosťami. Účelom týchto platieb je zabezpečiť kontinuitu poľnohospodárskej činnosti týchto poľnohospodárov a podliehajú podmienkam stanoveným v tomto článku a podmienkam, ktoré spresnia členské štáty.
2. Podpora podľa tohto článku je podmienená formálnym uznaním zo strany príslušného orgánu členského štátu, že došlo k prírodnej katastrofe, nepriaznivej poveternostnej udalosti alebo katastrofickej udalosti, ako ich vymedzil členský štát, a že tieto udalosti alebo opatrenia prijaté v súlade s nariadením (EÚ) 2016/2031 na eradikáciu alebo obmedzenie výskytu choroby rastlín alebo škodcu, alebo opatrenia prijaté na prevenciu alebo eradikáciu chorôb zvierat uvedených v prílohe k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) 2018/1882 alebo opatrenia prijaté v súvislosti s objavujúcou sa chorobou v súlade s článkom 6 ods. 3 a článkom 259 nariadenia (EÚ) 2016/429 priamo spôsobili škodu, ktorá viedla k zničeniu aspoň 30 % priemernej ročnej produkcie poľnohospodára v predchádzajúcom trojročnom období alebo trojročného priemeru založeného na predchádzajúcom päťročnom období, s vylúčením najvyššieho a najnižšieho údaja.
3. Straty sa vypočítajú buď na úrovni poľnohospodárskeho podniku, na úrovni činnosti poľnohospodárskeho podniku v príslušnom odvetví, alebo vo vzťahu ku konkrétnej dotknutej oblasti.
4. Členské štáty stanovujú uplatniteľné miery podpory na kompenzáciu straty produkcie. Uvedené miery sú vyššie v prípade poľnohospodárov, ktorí vykonávajú aj intervencie alebo iné preventívne opatrenia na úrovni poľnohospodárskych podnikov s cieľom znížiť úroveň produkčných a príjmových rizík, na ktoré sa poskytuje podpora. Na výpočet straty produkcie sa môžu použiť indexy.
5. Pri poskytovaní podpory podľa tohto článku členské štáty zabezpečia, aby sa zabránilo nadmernej kompenzácii v dôsledku kombinácie tejto podpory s inými vnútroštátnymi alebo úniijnými nástrojmi podpory alebo so súkromnými systémami poistenia.

Rizikový fond (RF)	Vzájomný fond (VF)
<p><i>Legislatíva:</i> Potrebné pripraviť a schváliť nový samostatný zákon o zriadení RF ako verejnoprávnej inštitúcie – aktuálne sú pripravené tézy zákona</p>	<p>Akreditácia je zákonom definovaná, na doprecizovanie Usmernenie ministra. Možná úprava zákona č. 280/ o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárí a rozvoji vidieka – v závislosti od potreby participácie M na riadení fondu.</p>
<p><i>Súhlas MF SR:</i> Nutné získať výnimku zo zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, nakoľko v súčasnosti nie je možné zabezpečiť fondové hospodárenie s finančnými prostriedkami rozpočtu kapitoly MPRV SR bez získania tejto výnimky.</p>	<p>Nie je potrebný súhlas MF SR</p>
<p>Predpoklad zriadenia jedného fondu pre celú SR.</p>	<p>Možnosť zriadenia viacerých fondov združujúcich poľnohospodárov s rovnakým typom produkcie, čo predpokladá rovnaké typy rizík.</p>
<p>Organizačná štruktúra by zahŕňala správnu radu, dozornú radu a riaditeľa.</p>	<p>Organizačná štruktúra by bola stanovená v štatúte fondu.</p>
<p><i>Intenzita pomoci:</i> Ak farmár aktívne riadi svoje riziko, (t.j. má min. 50 % poľnohospodárskej produkcie komerčne poistenej na štatisticky najčastejšie riziko) dostane z RF podľa nastavených pravidiel 100% intenzitu pomoci. Ak nie, bude sa intenzita pomoci znižovať na polovicu.</p>	<p>Intenzita pomoci farmárovi môže byť do výšky 70% bez ohľadu na komerčné poistenie.</p>
Rizikový fond (RF)	Vzájomný fond (VF)
<p><i>Oblasť pôsobenia:</i> RF by čiastočne kompenzoval škody veľkého rozsahu spôsobené rizikami vyplývajúcimi z nepriaznivých poveternostných udalostí, alebo spôsobené chorobami zvierat, a zároveň by mohol poskytovať mikropôžičky pre poľnohospodárske subjekty za zvýhodnených podmienok.</p>	<p>VF by čiastočne kompenzoval škody veľkého rozsahu spôsobené rizikami vyplývajúcimi z nepriaznivých poveternostných udalostí, chorobami zvierat alebo rastlín, zamorením škodcami alebo opatreniami prijatými v súlade so smernicou 2000/29/ES s cieľom odstrániť alebo obmedziť chorobu rastlín alebo šírenie škodcov alebo environmentálnu nehodu</p>
<p><i>Zdroje:</i> a) finančné prostriedky z kapitoly MPRV SR (20 % z dotačných prostriedkov účelovo určených na poskytnutie pomoci v rámci štátnej pomoci na príslušný rozpočtový rok, čo predstavuje cca 12 mil. €) b) príspevky od prispievateľov fondu c) od roku 2027 potenciálne príspevok z európskych zdrojov</p>	<p>a) príspevky EPFRV (EÚ a SR) použité na základný kapitál fondu (70%) b) príspevky od prispievateľov fondu použité na 30% doplnenie základného kapitálu c) príspevky EPFRV (EÚ a SR) na preplatenie prípadnej udalosti v roku 2025 a administratívne náklady fondu d) príspevky od poľnohospodárov / členov fondu 30% a 70% doplnenie príspevkov EPFRV (EÚ+SR)</p>

Dobrý deň.

minulý týždeň v piatok sa uskutočnilo rokovanie na MPRV SR k **rizikóvemu fondu, resp. k vzájomným fondom**. V prílohe posielam zápis zo stretnutia s podrobným materiálom a popisom k navrhovaným fondom.

Dovoľujem si Vás požiadať o stanovisko a pripomienky k týmto návrhom, pretože do 28.02.2025 je potrebné zodpovedať z našej strany nasledovné otázky:

1. Je záujem zo strany poľnohospodárov o vytvorenie vzájomného/-ných fondu/-dov?
2. V akej výške by sa boli ochotní poľnohospodári zbierať do vzájomného fondu (podotýkame, že vyzbieraná čiastka by sa mala pohybovať okolo 10 mil. € - čo bude predstavovať 30 % základného kapitálu - aby malo zmysel žiadať o modifikáciu PRV pre tento rok a SP SPP na ďalšie roky)?
3. Aké je stanovisko poľnohospodárov k Rizikóvemu fondu podľa konceptu schváleného vo vláde SR?
4. Aké je stanovisko poľnohospodárov k Rizikóvemu fondu, ak by členstvo vo fonde bolo pre všetky poľnohospodárske subjekty (so stanovenou min. obhospodarovanou plochou napr. nad 10 ha) povinné?

Štát navrhuje vytvoriť jeden z 2 typov fondov ako nástroj na odškodňovanie nákaz v chovoch HZ (vtáčia chrípka, mor a pod.) a škôd v RV (sucho, povodne, mazy, a pod.) – nižšie uvádzame stručné zhrnutie (podrobnejšia informácia je v Prílohe 3 priloženého zápisu zo stretnutia):

RIZIKOVÝ FOND

1. bol by povinný pre všetkých poľnohospodárov

2. prispievali by do neho poľnohospodári aj štát každoročne

3. bola by povinnosť mať poistených minimálne 50 % svojej produkcie

4. z prostriedkov fondu by sa odškodňovali všetky škody a nákazy vo výške 100 % po odpočítaní poistného plnenia

5.

Naše pripomienky k rizikovému fondu na stretnutí:

6. je potrebné preveriť u našich členov súhlas s povinnou platbou

7. ak by súhlasili, navrhli sme maďarský model príspevkov - 30 % štát, 30 % poľnohospodári, 40 % EU (peniaze z EU sú možné až od roku 2027)

8. veľký problém nám robí, že nárok na odškodnenie bude mať iba ten podnik, u ktorého škoda presiahne 20 % jeho očných tržieb - v prípade veľkých podnikov s viac farmami nebude možné požadovať náhradu (čerpať peniaze z fondu), pretože škoda bude takmer vždy menšia ako 20 %

VZÁJOMNÉ FONDY

9.dobrovoľné - neboli by povinné pre všetkých poľnohospodárov

10.samostatné fondy pre jednotlivé druhy zvierat a plodiny, kde by mal vlastné prostriedky pre svoje odvetvie

11.v prvom roku 30 % príspevkov poľnohospodárov a štát by doplatil 70 % z nevyčerpaných prostriedkov z PRV

12.za všetky odvetvia by sa muselo vyzbierať ročne minimálne 6 miliónov EUR, aby tam mohlo ísť 14 miliónov EUR z PRV

13.v ďalších rokoch by do fondu platili iba poľnohospodári

14.nebude povinnosť mať poistenú produkciu

15.z prostriedkov fondu by sa odškodňovali všetky škody a nákazy do výšky 70 % po odpočítaní poistného plnenia z každého odvetvia iba do výšky vyzbieranej sumy

16.

Naše pripomienky k vzájomným fondom na stretnutí:

17.nevyhnutnosť príspevkov zo strany štátu v ďalších rokoch

18.otázna je zapojenosť podnikov - môžu byť vyzbierané malé objemy peňazí

19.nízka miera odškodnenia + limit vyzbieraných peňazí za odvetvie

20.veľký problém nám robí, že nárok na odškodnenie bude mať iba ten podnik, u ktorého škoda presiahne 20 % jeho očných tržieb - veľkých podnikov s viac farmami nebude možné požadovať náhradu (čerpať peniaze z fondu), pretože škoda bude takmer vždy menšia ako 20 %

Poprosím Vás o zaslanie pripomienok a návrhov na zmeny do štvrtku 20.02.2025. Následne navrhujeme online stretnutie k pozícii SPPK v piatok 21.02.2025 – link na stretnutie pošleme neskôr.

Ďakujem za pozornosť.

V prezentácii boli použité materiály MPRV SR a FEM SPU v Nitre.